

S E R M O

ratur. Vestis est que finum habet. Oratio mea in finu meo conuertetur. Habet hic utruncq; si aduertas, & in secundo fundatum fortitudinis, & tu oratione odorem thuri.

Psal. 34. Oratio, inquit, mea in finu meo conuertetur. Cur uero ait in finu? An forte defectum orationis tepidæ & infra ex dedit intelligi, in ipso primo euanescentis processu. Ideo dicitur si finu conuertit, ibidem scilicet occidens ubi exhaustus? Sed quomodo conuertitur & redit que perire? Magis quidem in finu conuertit, uidetur qua celerem preci reportat effectum, & si nondum plene, ex parte tamen humilis & deuote petitionis fructu posuitur. Habet enim dulcedinem multam uehemens & deuota oratio, & dum atrahit in conspectu domini quasi incensum, iuacu ipa odoris sui finem haurit. An non bonum fundatum cum uaporibus nebulae ipsam offert operit & uestit animam? Bonum plane. Sed nos sicut copius uestimentorum interpretationes secundum exteriores actus excequamur. Opera enim bona & priorem deformitatem perfunt, ne ad noxiam impunetur; & decorum quendam & uenustatem conferunt, ut ad gratia reperitur. Bona enim uestimenta, bona sunt opera; & si mulierant & ornant. Et quod ornam manifestum quidem est, sed non omnium ornatus redolet thura, non orationis speciem tenet. Denique cuiusque opera & potesta, & publica ostentationem & inanem faciliam redolent, non supplicationis instantiam, non sollicitudinem placendi domino, non impetrande uota gratie. Quos modo enim aptabitur odor uestimentorum tuorum sicut odor thuri? Qui uero omnia agit ut si placeat cui se probavit deo, ut eius mereatur auerum, utique, odor uestimentorum eius sicut odor thuri. Et quidem thura nisi deo fili nec offerti solent nec debent, idcirco odor uestimentorum eius sicut odor thuri, cum quicquid sive palam sive claram agit, ad impetrationem placacionis referit diuinam. Idem uidetur esse oleum in uasis, & in uestimentis odorem sed odorem thuri.

Psal. 62. E. Quid aliud quam gaudia illa spiritualia & eternam delectationem deum exprimat, qui omnem aliam ablatur & horret. Sicut inquit psalmus: In te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea. Vides in uerbis quodcum & ipsum uestimentum quasi orationis babet uicem, dum deo sitre dictum. Caro uoluntatis affectu disciplinis, nonne deum ad prospicationem stellare uisitum? Ipsi eius proper deum supplicia, quædam ad cum supplicationes sunt. Eleemosyna pauperi misericorditer impensa exorat. Caris propria delectatione differet represa cur non & ipsa orationis habet effectum? Voluptatis represio quædam est uotorum expressio, & desiderii delectationem alias suspirantis. Orationis seruus effectus in finu cordis uertitur & conuertitur. Thura in exterioris abstinentie uestimento sua uerterat. Et bonum omnino uestimentum, quando anima nou tam carne uestitur quam carnalium istud quodam & temperante uoluptatum. Bonum omnino uestimentum continentia uirginis, iuueni redolent & uelut thuri odorem, uel illi quem diligunt, uel sibi quæ diligunt. Quicquid cum dilectione offertur, non potest eius delectatione non perfici ipsa que offert. Omnis enim huc dulcedo quæ predicator in ea, sentitur & ab ipsa. Ab ipsa manat, & ab ipsa manet. In labiis fatus, sub lingua mel, & in uelutinum eius redolentia thuri. Proxima sunt ipsi uniuersa hec, quorum tam gratia est fensus, & per fructu dulces. Erunt (inquit David) ut complacent eos quia ovis met, & meditationis cordis mei in conspectu tuo semper. Habetis hic utraq; hec: & ne quid desit ad cumu lam gratia, sub uestimentorum uocabulo operum qualitas tertio, loco profertur sed orto, ubi spiritualis uides tur plantatio florum, & aromatum cultus uerior. In huc ortum Iesu bone libenter descendit ad arcolas, aromatum cum cubis in eo ut colas & custodias illum. Ortus, inquit, conclusus foror mea sponsa, ortus conclusus. **Cant. 4.**

Psal. 18. Per ortum in extensis abstinentie uestimento sua uter fragrant. Et bonum omnino uestimentum, quando anima nou tam carne uestitur quam carnalium istud quodam & temperante uoluptatum. Bonum omnino uestimentum continentia uirginis, iuueni redolent & uelut thuri odorem, uel illi quem diligunt, uel sibi quæ diligunt. Quicquid cum dilectione offertur, non potest eius delectatione non perfici ipsa que offert. Omnis enim huc dulcedo quæ predicator in ea, sentitur & ab ipsa. Ab ipsa manat, & ab ipsa manet. In labiis fatus, sub lingua mel, & in uelutinum eius redolentia thuri. Proxima sunt ipsi uniuersa hec, quorum tam gratia est fensus, & per fructu dulces. Erunt (inquit David) ut complacent eos quia ovis met, & meditationis cordis mei in conspectu tuo semper. Habetis hic utraq; hec: & ne quid desit ad cumu lam gratia, sub uocabulo operum qualitas tertio, loco profertur sed orto, ubi spiritualis uides tur plantatio florum, & aromatum cultus uerior. In huc ortum Iesu bone libenter descendit ad arcolas, aromatum cum cubis in eo ut colas & custodias illum. Ortus, inquit, conclusus foror mea sponsa, ortus conclusus. **Cant. 4.**

ne conuerta sunt. Ab operibus enim inchoandum est, non ab eloquo. Cornelii centurionis primò opera & orationes exanditae sunt, sive corda mundata sunt, deinde super ipsum & super suos spiritus cecidit. Et erant lo. Actu. 1. quentes longuis ipsi apostoli post ascensionem domini uanitas, perstiterunt in oratione; completis promissio nis diebus replete sunt ipsi: postea profecti predicantur ubique. Primum in oratione profusi sunt, deinde spiritu in infus sunt, & sic quam suscepserant, alijs gratiam ipsi profundunt. Postea expectatione & desiderio conuersi sunt ad deum. Secundum ad ipsos facta est de conuersio. Tertio ipsi conuersi confirmant & confirmant fratres suos. Sed sive fanfaretati uite, sive uisitatione diuinam, sive uero ministrari in apostolis attendas, omnia hec uestimentorum uicem tenent, his omnibus operiti sunt & ornati sunt. Quod in illis relatum est inuidum, aut ueruista pectora fordens, quia tam festiu & uerbis & uitritis cultu resplendat. Extimus itaque cultus in illis, sed nec copia minor. Quidnam hec uestimenta redolent? quia eis est odor eorum, numquid non sicut thuri? Cum domini pecuniam conuersi eroant, non inde penes se quicquam uel furtum residere possit, nisi inde fraudulenter sibi decerpentes, etiam a laudis inuidre manum excusant, omnia referendo ad gloriam dei. Quasi cali deco rum uestiti sunt lumine, sed cali enarrant gloriam, non suam, sed gloriam dei. Ipse tibi Paulus subtilis & indissolubilia quadam uestimenta uerbis suis contexti, & pro capitate tua lumen & intelligentia coepit amicum, non tamen in persuasibilibus humanæ sapientie uerbis, sed in doctrina spiritus. Ideo uestimenta quibus uel spiritu reguntur, uel qui tibi contexti, non nisi thuri habent odorem. Nam affectata uerborum lasciuia & culus, inanis & leuis gloria redolent uiderunt affectum. Et qui non leporem eloqui, sed lubricas & fallaces disputationes subtiliter se cantant materie, dum se nimis proper hanciam faciunt extenuant, alijs quocties intexunt blasphemias. Non ergo odor uestimentorum eiusmodi sicut odor thuri. Nullum in uestimentis sponsorum exciperet uideatur dum in definita pronunciari. Odor uestimentorum tuorum sicut odor thuri. Omne felicitate si uel unum vel alterum in me uestimentum, integrum reddat thuri odorem, nec caliqua admisitione peregrina corruptum. Nam ad hanc mensuram ut omnia eius indumenta uelut thuri redolant, non mineri accessisse puto, qui neccidum in sponsarum fortem meruit sacrifici a domino Iesu sponsarum sponso.

Cant. 4.

Sermo XXXV. A

Cant. 4.

Ortus conclusus es foror mea sponsa, ortus conclusus, fons signatus! Primum ex uerbis suis laudatoris huius affectum penitare obliquet, qui non est contentus laudas se semel. Et quantum est si uel simpliciter & sine repetitione eius quæ alloquitur, eloquenter præconia, nunc autem & exquisitus ad illam uisit blandimenti, & congratulando ipsa congerint. Quidni quam in matrimonio delectat gratiam, non eius, dotibus eximis gaudebit? Non poterat in tam dulcis necciditum iura nisi digna esset, nec iam electa tepide diligit. Nunquid non equum est ut ipsa in talibus ei placere studeat, qui sic ipsam probauit? Ipse probat, ipse talen parat, ipse plantat sibi paradisum uoluptatis, ipse qui talen eam parat, ipse com paras paradisum deliciarum. Ecce (inquit Isaac) odor filii mei sicut odor agri plent, cui benedixit dominus. Hac autem non agro confertur sed orto, ubi spiritualis uides ter plantatio florum, & aromatum cultus uerior. In huc ortum Iesu bone libenter descendit ad arcolas, aromatum cum cubis in eo ut colas & custodias illum. Ortus, inquit, conclusus foror mea sponsa, ortus conclusus. **Cant. 4.**

Gen. 27.

Per ortum

Per ortum internas fratres intelligite delicias, per conclusionem disciplinam custodia. Quem dabitis orto similem, nisi cuius anima spiritualibus sic affectibus redollet, sicut aromaticis floribus ortus? quam suendum penetrat, quam suavis recessus in pectora spose: in pectora tam floriero ut orto comparetur. Nulla in eo radix amaritudinis sursum germinans, per quam orti huius impediant deliciae. Omnis plantatio quam non plantauit patet meus calix, non inueniet in eo. Deniq; ipse plantauit hunc ortum uoluptatis, ut solus operetur & custodiat illum. Gemino quidem operatur modo, plantans & purgans. Plantas ut sit omni ei semen uerum, purgat uero ut fructum plus afferat. Et plantatur ut semen uerum sit, & purgatur ut semiplenum non sit. Quid proderit plantatio facta ad ueritatem, si purgatio desit ad ueritatem? Nihil confert cultura diligens disciplinam, si custodia desit. Neutro destitutus qui asimilatur orto & orto concluso. **B** Ortus conclusus foror mea sponsa. Malè ortum in quo positus erat custodiuit Adam, contra lubricum fraudulentem serpentem in gressum. Iucundus quidem ille corporalium paradisus lignorum, sed ego inuitu meiorum in eis animum plantatum inteligo. Nihil obscurum est in illum corporalem fruipisse, si non fruipisset in illum. Administrus est coluber, & statim ei persensit uenena. Qui enim difflat sepem, mordebit cum coluber. Bona custodia sepes, q; culta ab inculcis separat, & seruat illeSEA. Circum ergo hanc orto tuo sepe, ne si fuerit ablata sepes destruenda maccaria, in disruptionem & conculationem has. Non erat ille reclusus hostiefecto & exuli inde quam grater est interclusus? Cum difficultate egredietur, unde in causa facilitate prolapsus est. In sudore uultus pane uescitur suo, qui in paradiso de uite ligno ad libitum poma carpebat. His uescitur pane suo, si uite fructibus. In paradiso produxit dominus omne lignum pulchrum uisu, & ad uelutinum suave. Laborat in terra cœlestis Adam, non dominus; sed ipsa terra spinas & tribulos germinat operari. Paradisus gratias dat fructus suos, terra laborant, non fructus suos. Commutatio misera, sed tu domine perdis (& sustine) omnes qui formicantur abs te. Iure perditur qui tam charas necessitudines perdit formicando, nec ultra meretur hæc blandimenta audire ut vocetur foror, ut sponsa, ut ortus, & orru's conclusus, qui neminem nisi dilectum admittit. Porta paradisi uel tempore clausa est, soli principi patcat. Non desicatur in seculi & aeternam fana eius. Vnde sit aditus, & his commissus cherubim. Nihil administratur non examinatum prius gladio flammco, nihil quod uerbum dei reprobet, quod non approbat charitas quod non ad perfecti oneris & plenitudinem legis accedit. Plenitudo ergo scientia cherubim, & plenitudo legis charitatis: in qua omnia concluduntur mandata. Hæc fit tibi custodia flammco, ut quicquid trumperet in diuinum tentauerit, sub momento & non lenite consumat. Nunquid non commode dilectionis est assignata conclusio, que sponsa temeris constituit effectus, & concludit in ipsius, ad interiora temeris conuertens, ubi dilectus eius sit eis cum filio dei. Bonus dilectio murus, sed habet hic murus antemurale. Dilectio quasi murus est, antemurale regularis distictio. Illa cogitationes sanctas, & affectus dulces includit. Hæc occasione delinquens repellit & excludit: hæc opportunitatem uacatiois ad amoris praefat officia, illa perfruuntur. Ille murus gratus est, hic necessarius. Ille te celestis inter delicias claudit, iste proscribit mundanus. Si tibi uotuum est cor tuum uelut ortum deliciarum prefare Christo, non regre feras hoc antemurale si concludaris. Delicias perdere uult quis habet (si tamen habet) qui de munitione submurmuratur. Ortus nescit esse, qui non uult esse conclusus. **C** Ortus conclusus, fons signatus. Emissiones tuæ paradisus malorum per nictum cum pomorum fructibus. In tribus huius orti laudes absoluunt, conclusus, & irriguus, & aromaticus. Primum securitatem confert, secundum fertitatem, tertium & ad germina que producta respicit, ad gratiam. Nenue nobis gratus ortus sibi uideatur tam integer, tam uer, tam utilis? Nec tantum utilis est, sed aromaticus & abusus dans delicias. Quis nostrum has ad se laudes audeat attrahere? Quis haec sibi dicit blandimenta presumat? Arque uiruam sicut frigationem & germinationem optamus aromaticum, si concludingit signari, non detrectemus. Non enim emissiones illas a roratum producit nisi ortus conclusus, & fontis signatus, fluenti irriguus. Signatur ergo fons tuus ut non eiusmodi prodigia totus exsiccetur, signatur ut ad irrigandum tibi sufficiat. In plateis tuis aquas tuas diuide, habeo eas solus, ut non sint alieni participes tuus. In plateis inquam sed in tuis aquas diuide ut uirtutum aroma tibi acrecent ac si luxa aquam in plateis. **Ioan. 4.** Quomodo non erit fons signatus qui de fonte illo uite proficit qui signatus deus pater? Qui, inquit, bis erit de aqua hac quam ego do, sit in eo fons aquæ salientis in uita eternam. In fonte hoc quem signatum nocat, signatum quandam & spirituali & propriam & à seculi seculum doctrinam intelligit, aut doctrinam aut certe deuotionem præfugio dulcedinis signatum, & quasi singulis rem copiæ fluentem & fugiter. Hæc est quæ omnia iustitia leta reddit genitima. Hæc est fortium operis exhalari, ac si quædam frigatio ositum. Gaudium enim cordis exhalari hæc singularis & insignis de uito in deum, quasi fons signatus & proprius, legregatus, tunc in hoc ministerium, ut cor sponsa ac si ortum quendam irriget in sponsi delicias. Signatur ergo ut non fiat fixa quod scriptum est: Fons tuus turbatus pede, & uic. Pro. 25. na corrupta, atque nescit tuus effectus de puro fonte potare. Signatur est, inquit, super nos lumen uultus tui Psal. 4. domine, dedit illi letitiam in corde meo. Letitiam ad irrigationem desicit. Denique in filliis fontis ortus tui Psal. 64. tabitur germans. Nomen recolit de Genesi quod fons ascendebat & irrigabat toram faciem terræ. Adhuc ter redit fructus suos, nonnullum novit spinas & tribulos. Quis dabit ortulo meo hanc aquam, & arcolis meis hunc fontem signatum? **D** Quis dabit ut tota ortu mei facies irrigu sit letitiae & lucis riuulis, nisi in eo aut sibi sit, aut in denotione triste. Vicia sterilitas si uiderit operatio tristis, & spiritualis gaudi carens irrigatione. Denique & si quid nascitur, quasi radix ascendet de terra stent. Quasi radix, non quæflores, non quasi fructus. Quasi radix, hoc est, aut parum aut nihil plus habens in radice. Ideo fontis inducta est mentio, ut germina leta credas erumpere in orto irriguo. Et eis equidem ortu cuius aqua fortuæ sunt, & quasi desiris adeste, non perennes, non propriæ. Bonus autem ortus, cuius fons in ipso nascitur. Fons signatus & proprius. Fons, inquit, & fons signatus, sed est fugiter intus erumpens, & non ualens corrumpit. Fons quia ueritatem fluidit. Signatus, quia nequam perefluit. Aut ideo dicitur fons signatus, quia & si alii fontes sunt, forori & sponsi speciales & fons & proprius, & quadam prærogativa signatus. Bonus omnino fons sapientie, sed adhuc sub signaculo nobis emanat, dulciter lapit, sed nondum dilucide securit. Signatus est & clausus sub figuris. In apocalypsi liber ostenditur in manu sedentis super thronum, signaculis se Apoc. 5. ptem signatus. Veriusque ratio & fontis & libri ad sapientia spectat in intellectum, sed uterque signatus est figuris, & signaculis inuolutus. Signatus est: quis huius enim nobis intimatur indicij, & occulatur in ipsis; & scit in apocalypsi libri signati legi apertiones, ita & hic signatus fontis emissiones. Emissiones, inquit, tuæ paradisus malorum pumicorum cum pomorum fructibus. Fons iste signatus Ciat. 4. quidem est, sed exsciscus non est, cuius tam grato se sunt emissiones. Signatus est fons sapientie, sed ab emissionibus eius cognoscets eam. Erit, inquit, fons patens domus David in ablutionem peccatoris & inestrutae. Ille Zach. 3,

Cant. 4.

Eccles. 10.

Psal. 72.

Gen. 27.

Cant. 4.

amp. 2

SERMO

patet, hic signatur. Ille ablutus, hic alitus. Ille laetus, hic rigatus. Ille purgatus, hic produxit delicias. Ille communis multorum, hic specialis est spousta. Ibi remissiones sunt, hic enim iones. In primo proposito tuta quodcumodo primo lectum laetus, deinde rigatus. Non enim est satis a fecunditate laetus, nisi et focunditas sectetur. Emissiones tue paradisi malorum non punicorū. Ita Iesu bone, sī est. Emissiones iste, remissiones sunt tue immissores per angelos bonos. Non posset tales emittere delicias, nisi ut intrinsecus defilectiones aquae situ immissores. Signatum est super nos lumen uultus tui domine, dediti letitiam in cor de meo. Signatum est super nos, quod deliper nobis insimulatio est. **Cant dominus luminis imago, qui super imprimis,**

Psal. 4,

Sermo XXXVI. A

Iacob. 3. **Missions** tuae paradisus malorum pumicorum cum pomori fructibus, Cypri cuncto nardo, nar, ducus & crocus, fistula & cynamonomum cum unius eius lignis Libani myrra & aloë, cuni omnibus primis unguentis. A Cypro incipendum est: nam sibi terminans. Septem hic annumerantur arbores aromaticæ, quæ dicuntur emititi de fonte signati. Et quidem uerba haec uidentur uerba libri signati. Ita eis signata sunt & obseruantur. Quid nobis Iesu bone sponsus tuus laudes proponit, si non quid uitatus intus cotinet, ipsæ deponit? Tu tenes clavem huius orti cœclusi, tu signata, tu solue, tu inquam sole septem lita lignacientia. Nemo nouit que sunt illa intima sponsæ, illa ab condita tua quibus adimplerat et uenter tuus. Nemo nouit illa nisi tu, & cui uolueris ipsæ reuelare. Utinam & nos simus qui faciemus uelata gloriam sponse que ab intus est speculator possumus. Magna gloria cius in mysterio tam numeri quam nominum istorum. Et quidem hic quantum donante domino quimus inspicere, septenarius sacramentum, aut spiritus tualitatem, aut uniuersalitatem indicat gratiarum. Id enim frequens & usitatum est in sacris literis, ut septenarius uero mens, interpretetur dona illa que perfecta sunt, & que desursum sunt. Diuisiones gratiarum sunt, & diuisiones ministracionum sunt, & diuisiones operationum sunt, idem autem spiritus diuidens singulis prout uult. Alias alij diuidit, sed in sponsa quasi colligit & conferit iuxtauersa. Non particulariter diuiduntur illi, quasi diuisa sint in illa. Alijs etiam diuidit & donat, illi non tam diuisi, sed quam totum donat, nisi in hoc eum diuidere illi intellegas quod selectione & prerogativa conferit illi vel in eos deinceps genere gratiarum amplius, vel specialiter in alio. Posset alias arbores aromaticas enumerasse, sed sufficit scriptum, properam quam diximus vel spiritualitatis vel uniuersalitatis significantiam. **B** Nunc carbonum ista rura nomina & naturas in discussione adducamus. Et sub umbra istarum sinnomoriarum fucundum uidetur, & fructus carum dulcis erit gutturis nostro. Vnibram figuram ipsam intelligo, fructum ueritatem earum. Quomodo non dulcis sensum fructus, quando ipsa uerborum grata sunt solita? Et scitis quantam auditum nostro dare affectionem tam dulcium frequentia uocabulorum. Porro etiam ad permuendum affectum ista sufficiunt. Sufficit quidem affectus simplicitas ista: nam intellectus sufficere nequit. Mos gaudens est & ipsi qui paci uult sensum ueritate. Dulciter audiret hec dulcium inculcatu uerborum. **Cant. 4.** pri cuncto nardo, nardus & crocus, fistula & cynamonomum, myrra & aloë. Abst autem ut non multo dulcissus intellegantur. Magne sunt corpora in arboribus enumera tatis deliciae, sed quanto maiores spirituales sunt que figurantur in istis. **Missions**, inquit, tuae paradisus malorum pumicorum sunt, summetam Cypri cunctum. Bonum enim ordo poth labores patientie, post uerecundiam amputoris ad uigilantia proficiet, & uigilantia regalit. Nam & de Cypri feminis regale confit solet anguentum:

Pfa. I.

卷之四

CO. 12.

三

& quia in multis paucis regularē interpretari sumus vnu. Nihil dicitur.

Lu

& quia in malis punicis regularē interpretari sumus una
nūmitatem. Consequenter his herbis & unguentis regula
14. excellenter quādam sublimitatem intellige. Qui se in
quāt, humilitas, exaltabitur. In patientia & in unanimitate
quid nisi humilitas? Humilitas nec contra insurtages tu
met, nec supra confortes se tendit. In malis uero punicis
hūilitas, in cyro sublimitas. In illis labor, in his delitiae,
Cypri (ut aene) lemen decoquat oleo solerit, ut unguentum
exprimatur ex eo. Alij leminant in lachrymis, sed sponsa
in oleo. Semina nostra, operæ nostra sunt. Hæc si habent
hilaritatem, quasi in oleo decouquitur. Non fatis est oleo
stringit, nisi sunt costa & cōfēcta in oleo, & quasi in ipsum
oleum conuicta. Quid in oleo calente decouquitur, olei
ipsius sublimitur natura. Coquuntur & cōfēcantur fumen
cypri & oleum in unam unguentiū qualitatem. Mira quā
dēm confectio laboris & letitiae, eo mirabilior quid in la
bore non labor fed fastidiosa fentur. Opus enim exultationis
in oleo decoctum, in eius transit naturam. Opus
ipsum (ut sic dicam) oblitus fuit opus se fere, dum amoris
pinguedine totum inficitur. Sed ipsa inferior exultatio
de operæ capit augmentum: sic enim & oleo semē confert
& oleum semini, quando cum exultatione operatur spon
sa & de suo opere magis exultat. C. Unguentum

2.0

5

Fructus autem spiritus gaudium, pax, patientia, longanimitas, fides, mansuetudo, modestia, continentia, castitas. Hisfructus cum oleo contemplationis conueniunt, & quasi in unum coenuntur naturam. Sed & illud semen huius confitetur. Ut non maximè conuenit, de quo legitur. Semen est uerbum dei. Denique & semen cypris cum mamma similitudinem quandam habet, in quo uerbum dei figuratur accipimus. Vtruncq; enim & mamma & cypris semen album est, & simili est feminis confidit. Lex enim domini immutata est. Hec non uult aqua fecularis dilatatione, non eius aferentibus tuis firmari, sed oleo spiritu, ut spiritus sensus, ut uictio spiritus exprimatur ex ea. Huius meditatio & contemplatio extitit, faciliter commiscetur, cum si ob fungitur uerbis studium, & gratias omnium in contemplatione, & dum illud per istam decoquatur, faciliter ex hac confessione spiritualis exprimitur intelligentia, & unitio quae docet de omnibus. Et uide quia non alit simpliciter cypris, sed cypris cum nardo. D Nardo se dominus fatetur preuentum in sepulturam. Quid ergo in nardo nisi mentis quietem intelligit? Ideo cum cypro iugatur, eo quod omnis contemplationis uestis quiete mentis indigat. Cypri, inquit, cum nardo, nardus & crocus. Bona connexio. Crocus enim flos quasi aurei coloris ad lapidem rutilum referunt colorem. Ergo in cypro intelligitur usitatum, in nardo uacatio, in croco usito sapientiae. Iure nardus ponit in media, utriusque necessaria, id est usitigatione & uestitione. Nam nec investigator sine uacatione mentis ueritas potest, necester in uestimenta invenita fuerit. Accipe ergo in cypro studium, in nardo osium, in croco atrius, & fructum.

Cantata

FIG. 15.

三

卷之三

1

Tribute

二三六

S E R M O

pictas, in interrogacione infidelitas putret. Fortitudo la pidis, fortitudo eorum, & caro aenea est, scilicet non dege lob. 41. nerant a patre suo, de quo tu Job scribitur. Induratum est cor eius quasi lapis, stringitur tamen malitoris incus. Maie fortes sunt non pro fide, sed contra fidem. Non enim emolumentum omnipotens cor eorum, non emolumentum datur, nec fide candidum fecit, deo non sunt libani ligna; Ro. 14. Omne quod non est ex fide, peccatum est: quomodo non magis quod est contra fidem? Non nulli ligna Libani que fidei non frigat puritas. Steriles sunt uirtutes que non secundatur per fidem, sed ipsa fides sine uitribus mortua est. Candorem eius nulla facinoribus fecit putredo. In ecclesiasticis lignis utraq; obvniunt sibi forma fidei & operis fortitudo. Taliis cedri nostro plantatum in Libano. Hic est & alibi non est puritas fidei, & perpetua & quasi incorrupta perseverantia uitritus. Hic enim emititur myrra & aloe cum omnibus primis unguentis. Haec species ea etiam que per se corruptibilis sunt, & corruptio ne illarum feruare non vultur. Quid enim haec post ligna Libani unguentum produceret, si nihil in eis esset distinxus? Nam eti; uidetur similia distinctionem tam recipiunt. Illa enim, id est Libani ligna incorruptibilis fidei se habent: ista, id est myrra & Aloe, non habentibus exhibent. Illa impuribilis sunt, ita impuribilis fidei conseruit. Bonum ergo lignum, & nere plantatum per parvum dominum, in monte illo egregio, in monte Libano, quod & ipsam se confinet ne per illuc defluit, & sermones sui myrra & talis fluxu alios reddit immunes: cuius corpus quasi cedri num est, & lajibus myrra distillat. Myrra in qua & a locum cum omnibus primis unguentis. C. Postulumus qui dem & haec ad quatuor cardinales uitritus interpretando defecit, si intelligamus a cedro fortitudinem, in Libano fidem, que ipsam prudenter innotinat: in myrra temperantiam, continentiam & iustitiam: in aloe puritatem. Nam huius arborei gummum dicitur stomachum purgare. Per myrram ergo exteriora conseruitur fidei, per aloe interiora in hypocrisi ficta non sunt. Habes iam in his haec quatuor expressa. Primo continentiam, ne ad tempus credas, & in tempore tentationis recedas. Denique prudenter, ut sit rationabile obsequium tuum. Sic myrra mortificans carnis sequitur, cum habueris zelum secundum scientiam. Quarto loco aloe, cum ipsum cor offertur & adolescentur, ut simul sit & in myrra mortificans carnis, & a loco emundato conscientia ab operibus mortis, ad seruendum deo uiuentem simus teruentes ad oculum, nec quasi hominibus placentes, sed magis deo. Nomen beata terrena sponsa, cui tot blandimenta dicuntur. Multum immixtum est ei, qui tot emittit manera grata dilectio. Nam in his omnibus ipse gloratur, & sponse sua applaudit, inuenientibus Iesum Christum: qui uisus & regnat per omnia secula seculorum, Amen.

Sermo XXXVII. A

Cant. 4. **B**ons oritur, puteus aquarum uenientium que auunt impetu de Libano. In capitulo principio istius fons dicta est sponsa, & nunc in fine fontis eam imparit uocabulo dilectus suus. Ab uertate inchoat, & in senecta uberi multiplicatur, originis suis responderet. Multe sunt emissioes eius, sed ipsa emissionibus non exhaustur. Non arcessit mora, non exsiccatur emanatione. In fistulo huius capituli dicitur fons signatus, hic inuitur non exsiccatur. Ibi quales sunt emissiones eius, hic qualem sunt indecessus docetur. Copioso ex hoc fonte riuuli gratiarum emanat, & semper tanquam fons manet. Ab eo in quo inchoat non se coibet: id est hic & ibi fons dicitur. Sed & iam uide quo in loco eius aqua fluit, ubi nistri in ortis Fons enim est oritur & delatatur, qui non ab ortis egreditur, qui non lauat, sed irrigat. Quis in hoc omnis uisus est, non ut auferat sedita-

X X X V I I .

necessitate inter auditorum perfectionem, qui in ortis auscultant, nisi de spulis uite puritate disputatione, & qui paradiſi incolis de paradisi propriae fluentis. Luxa hinc sensum, ortu auditores intellege, sicut doctores. Sed si sons sunt, quomodo pure? Nolitis enim quartu; inter se distinghi nosti fontes & putei. Puteus infodit, sonus gratis fluit. In illo aqua reconditae sunt, in situ quasi ppotis, & spissas offerentes ultra. Magna est in istis differentia, nec possunt utraq; in alteris inueniri. Non potest uel fons putei vel puteus fontis propria & domestica uendicare sibi, uterque naturae sua continetur in istis. Corporalia & terrena angusta sunt, spirituales abundant diuitiae. Ad spirituata referuntur ista, in eodem erit inuenire fontem & puteum & alterutra ab initio propria communicari. Et Communem ergo haec si multa inuenire propria, & in eodem assignemus utraq;. Accipiantur in fonte sufficietiam doctrinae, in puteo secretum. In illo abundantiam, in isto alta mysteria. Et quidem bonus docteur qui quasi de quodam alto puto, ita de abdito sapientia theatro copiope profert noua & vetera. Puteus est, quia qui de fidei nemo nolit nisi spiritus det. Spiritus enim omnia scrutatur etiam profunda det, & quasi fons quidam producit in medium, & uitrum ortos irriguo reddit. Habetis ergo in puteo occultationem, in fonte copiam. Profundus in fonte, & sensum profunditatem in puteo. Puteus altus est, sed non indiget haustorio. Fons est, & gratis fluit. Qui sit uenit & bibat de aquis sponte, de aqua Bersabe, ut nouis ex ea Salomon nascatur. Et Bersabe puteus septimus inter pretatur, id est puteus quietis, puteus sapientiae. Nam sapientia in spiritualem catalogo numerum ascendentis summa septima occurrit. Scit ut putens sapientia ista & fons sapientiae legitur. Et forte in his duobus geminis eius modis exprimitur. Unus qui fit per inuestigationem, alter qui fit per insperationem. Fontis aqua ultra prorumpunt. In puteo vero terra perrumpit moles, & soliditas penetratur, ut ad aquam uitiam pertingat. Vtque alteri necessaria est & industria gratia, & gratia industria, & uicaria opem sibi communicant. Inuanum enim laborat qui puteum fit, si non ipse fons uite gratis affluat. Sed & tibi gratis fodit falsam praeferunt refrigeri specimen, & seculare concupiscentiam fedant ad horam, sed quasi sub ipso ortu flatus resurgent, nec fluunt uena perenni, quasi torrens rapido transire, & non est inuenire in hoc torrente aquas uitias. Alto quodam Iacob fudit in torrente, & aquas uitias Gen. 26. inuenit. Est enim torres, qui suauis uide, sed salutari non est, nec semper uisus quidam, sicut fecularis ille quem praediximus fluxus uoluptatis. Et est torrens salutaris quidam, sed semper uisus, si tamen effoderis in eo aquas uitias repries. Habetus inquit Petrus firmore propheticis sermonibus, cui beneficis attredes, tanquam lucernae lucenti in caliginoso loco, donec illecebat dies & lucifer oras i coribus uoluit. Nec extingue in nocte ista lucerna, interim enim uisus eius necessarius est. Sed cum dies aeternus elixerit, propheticæ lucernæ cessabit doctrinae, & literarii sermonis exsiccabitur torrens. Sicut enim prophetæ euacuabuntur, sicut illigere cebabunt, sive scientia destruetur, future manifestatiois respectu turbidus (ut sic dicam) in modu torrentis fluit sacra sermo scripture, instrues nos per speculum & in exigim. Illius autem qui est facie ad faciem uisus, ueru' pure sunt & perennes aqua. Non deerrit illa tibi, non tibi quidam puteus altus uideatur ille in quo reconditi sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae. Luc. 2. deit. An Mariam quasi puteu aqua purissime in scilicet fonte, que cohererat omnia uerba de Christo, conferens in Gen. 26. corde suo? Esto & tu talis putens pro modulo tuo puteus altus, & amplius. Iacob post calumniam puteum, post puteum inimicitarum, post hos (inqua) duos puteos relatos, duos puteos effodit, puteum latitudinis, & puteum satietatis. In illo ceperit non rixari cum uitris, in situ ceperit fructu deliciarum uitritis. Noluit cum Philistheis puteum habere, comitem, qui interpretatur potionem cadente. Puteos in micitarum & calumniam reliquit Philistheis. Corruuit pla-

S E R M O

has aquas, & cordis meo hunc putes deliciarum: Ab oculis
Psal. 18. tuis meis munda me dona, & ab alienis parce seruo tuo,
Psal. 50. Fac me libanum, asperge me & mundabor, laua me & super
natum dealabor. Emundat me a delicto maximo, & erunt
Psal. 28. ut complacent eloqua oris mei, & meditatio cordis mei
in conspectu tuo semper. Fac me libanum, ut has tibi semper
aquas effundam. Erunt (inquit) ut coplaceat. Quid est co-
placent, nisi ut utraq; placeat, & ut utraq; placeat. Cum utri-
q; nisi mihi & tibi? Que utraq; nisi eloqua laudis, & me-
ditatio cordis? Aquae iste uiuentes sunt, quia semper co-
placent, semper fluunt, sed non fluunt nisi de libano: nec le-
te quidem, sed cum impetu. Magnus impetus uiolenti sen-
sus amoris, & dulces tamen non difficiles aditus impetus
habet. Magnus impetus eius, qui usq; ad effectum per-
tingit efficaciter, & exhaustus suauiter. Magnus impetus
eius, cuius uenientia refuisse nihil potest. Cum impetu (in-
quit) de libano. Expressit cauam rediuntur, nomine li-
ban. Mündit locus est redditus letitiae, & aquas sapientia salutaris effundit, de cäcido protipit, & candidit redi-
dit. Cogere in unu, & quia in accuatu accumula delicias
Actu. 15. stas. Vide & considera pectus libanum, impetus, aquas uiuas.
Deprehendes hiis (si animo aduersas) aquas istas & serenas esse, & secretas, & uenientes, & non deficentes. Puteus secretum designat, serenitatem libanum. In impetu
omnis altus exhaustus affectus, aqua uiue neclitum exhaus-
rit. Bonus etiam libanus fides, eo quod fide corda mun-
tetur. Ab hoc libano serena intelligentia aqua uiu-
ta, fluunt; quia nisi creditur, non intelligit. Intellexit au-
tem bonus, cuius contemplatio manet in seculo seculi.
Hic est ueruus. Nam uita externa hec est ut cognoscimus unum ueruum deum, & quem ipse misit Iesum Christum. I
Et ipse Christus noster est libanus, delectationis uiuas fundit in ipso in fini dilectio. Ipse liban, & ipse ri-
uus, siquidem ipse est eandem lucis eternae, & emanatio syn-
ceris. Delectabilis plane putes effectus est sponsus, in
quem eterni candoris radii, ac si quidam de libano riuuli & colliguntur & effundantur, ut flores & ortos irigent
sponsi. Bonus ergo libanus, in quem nihil inquinatur in-
currat: & magnus impetus, qui nullo compesci obice potest. Denique illi aqua cum impetu fluunt, non per fecutio-
nem, nec nuditas nec gladius separare potest a charitate dei. Tot credentibus populis obiecti sunt obices scandalorum, tot oppositi moles tormentorum, & tamen semper fluunt
aque de libano. Aque enim populi sunt. Magni obices, sed maior impetus. Si concens compescere, plus increscit, & pertrumpit obstantia. Repulsus exurgit in cumulum, & impeditus lucra conquitans, se diffundit ubertus. Puto amori etiam ipsi obices cooperantur in bonum, & in-
crementa caput uexata uitrus in suis. Nonne me silen-
te ista possum percutere conscientias eorum, quorum amor
in certis locis & horis fluit, qui quidem ad tempus diligunt, & in tempore tribulationis recedunt? Quid dico tribulationis
nisi? Etiam exigit & dubitatio in qua moe sed obice-
patis, facile compescit, & reflexo proposito impetu fire
uocabilis ad seculatum ruunt. Si inclinaveris tuta prope-
tam, State, state, non est qui reuertatur. Nulli illo perfusa-
rio reuocari, nec per fecutio pia magistris, non infelicitas, q
frequenter & ferre semper est in iis eorum. Fluunt, & ruunt, &
corrunt, ut bibant in uia de torrente noluptatis, quae non
exalbat, sed coquasbit in terra capita eorum. Beati qui
demi immaculati in uia, qui ambulant in lege charitatis, qui
ambulant in impetu ubiq; fuerit impetus spiritus, & non
reuertantur, nec aliquo separatur obstaculo a charitate dei
que est in Christo Iesu domino nostro, qui uult & regnat
per omnia seculorum. Amen.

Sermo XXXVIII. A

Felicities dulces & sancte, sunt sponsa aroma-
ta. Nam ipsa est ortus. Austro flante ista fluunt
studi, ubi contristat aduersitas, aquilo fringit. Esto do-
minus zelotes, emulare sponsam, dicit aquiloni ut surgat, &
cum austro dimidiet tempora sua. Sic quidem sicut secun-
dam multitudinem dolorum meorum in corde meo, si con-
solations tue latifcent animam meam. C Videlicet
fratres

X X V I I .

frates qualiter aquilo ad mensuram sui austri parturiant; &
forte ubi abundauit aquilo, superabundauit & austri. Au-
ster enim & prospero flabit, & quas intulit aquilo compensa-
bit iniurias. Ergo surgat aquilo, reuiat, quantulidet fré-
mat, diumodo occafione & quasi uim præfet flatibus au-
stri. Nonne tibi uidetur graues pertulisse aquilonis fla-
tes, quos in epistola ad Hebreos Paulus alloquitur. Mag-
num (inquit) certame sustinuisse passionem, & in altero
quidem opprobriis & tribulationibus spectaculi facti in
altero socii taliter conuersantur effecti, nam & uiniti
(inquit) copias eis. Sed inter tanta aquilonis flabra, nul-
la fibi uincit uenientia austri. Imo placet. Denique audi-
tus sequitur. Et rasinam (inquit) bonorum uestrorum
cum gaudio suscipitis, cognoscentes nos habere melior-
rem & manente substantiam. Quid cum apostoli freni gau-
dentes a conspectu conciliis quoniam digni habitus sunt pro-
nomine Iesu contumeliam pati, nonne tibi uidetur contra
aquilonis graues impetus leniter ipsi austri spissat? Co-
derat tristis illa sabbatha sepulture dominice. Nonne uel-
luit ad aquilonis flatum, apostolorum corda insidiate &
timiditate quadam ditiguerit? Refugiente domino cepit
auster lenis ortum ciuius perfilar. Toto his denique quadra-
ginta diebus in multis argumentis diuina resurrectionis,
& ueritatis fides, & ueritatis fiducia sensim incrementa
sumperunt. Ipsa die pentecostes, quando factus est spissat
uenientia in cenaculo ubi erant apostoli sedentes, soluta
est ois congelata metus frigidas, sicut torrens in austro,
& deinceps uerbis uitum profluxerunt aromata. D
Sed nunquid idcirco aquilo durus quieuit? Nonne mul-
to uenientia persecutorum infurierit procera, & im-
petus hereticis repellat? Nunquid non simulatione qua-
da tentationis aquilo austro se opposuit gracie? Quasi solus
ortum perfilar coatur, quodam rigore duri spiritus, aro-
mata restinguere uolens ne fluerit, sed tanto latius fluxer-
unt, aduersitas & prosperitatis alternis motibus nunc
prouocata, nunc pacata sponsa Christi. Ecclesia eius ar-
mata utrumque proferre non desinit vel non desinit. In per-
secutione uitris eniuit, in pace auctus est numerus. In illa
forte probabant, in ista fuentur infirmi. Quid ergo pri-
mitiuam ecclesiam nunc memoro, cum adhuc & si non tam
uenientia, frequentes tamen aquilonis impetus suspi-
net ortulus sponsi? Alternant circa illum uices austri, &
aquilo. Grauis impetus hoc tempore eccliam impulit,
& quidem ab aquilone. Nam inde est origo schismatis, in
de oritur, & ibi moratur, solus illuc aquilo premis. Die ei-
dem, ut surgat & discedat, voca & dic austro, uenit per
ea ortum meum, & fluent aromata illius. Non dico austri
felicitatis & securitatis terrena, nam hic austri frequenter
aromatica stringit & exsiccat, sed autrum uoca gratiae tuae.
Et si ita necesse est, & aquilonem in illum sterilem ortu mitte,
non obstat, sed uexat aquilonem, ut ipsa uexa-
tio de intellectu audiri ad obediendum. Aquilonis te-
gor flagella ortu tum, hoc quasi uerbere excita tor-
pem eius, ut auditis ad austri se lena spissima conferat.
Tamen partibus quam temporibus austri & aquilo circa or-
tum nostrum uices alternant. Sicut enim nunc fiat austri,
nunc aquilonis uice austri, & illuc aquilo. Aliquoties autem
& simul flant, sed alter foris, & alter intus. Foris aquilo,
& intus austri, illae foris & illae foines. Frenat aquilo & tu
multuer foris, tantummodo orto intus non perficit, in-
tiro non penetrat, intima que est in Christo non costringit
cordis letitiam. Quando domine ex integræ gelidus
ille spiritus quiescat, quando erit iam non timet a fa-
cie frigoris eius. Fundata est ciuitas tua, ortus plantatus
in lateribus aquilonis. Hic uentus in scripturis dexter no-
catur. Ideo Job tam super eo depositit querelam. Ad de-
xtra (inquit) orientis calamitates meæ illuc surrexerit.
Iure uentum illum dextrum uocavit, qui nihil ei quisit
sinistrum inferre, qui etiam corona glorie uiro iusto co-
portauit augmentum, quando uitris probata eniuit, &
quando prouocata exireuit. De uincio in ortum tuum im-
pingit, situs est enim in lateribus aquilonis. Effice illum no-
bis dñe dextrum, tempora illum flatibus austri. Coopera-
tur enim nobis etiæ aquilo in bonu tuis dilectionis, etiam
austo afflante. Sicut fuisse, sicut permisus fuere aquilo
tribulationis, nonne terreat. Modicū enim & cōsolatio-
nis austri succederet, & si non interim intercidat. Vbi enim
abundabit austri, abundabit & gratia. E Sed quid
nobis fratres de exteriori dispuo tribulatione? Alius so-
let nos aquilo perurere. Ab hoc uobis deus aquilis pat-
cit, alios interponens, qui secularis tumultus & tribulatio-
nis impulsus freqüentes excipiunt. Exterior uos cura gra-
uis fibi uincit, quia de ure nulla contingit, nec tam
immunes uos sunt. Quos exterior cura non ualeat, interior
afficit tristis. Bene cum illis agitur in hac parte, q; exteriori
ribus non patent, sed nichil minus aquiloni non effugunt,
dum fibi in interioribus non placent. Fessina prius gaudia
ueruntur in fastidio, & hilarè mentis faciem tristitia com-
mutat. Felix cui non est hæc commutatio. Sed quis tamen
est? quis enim est quem non aliquoties & tedium confi-
ciat, & exultet trifilius? Denique ubi pipero cerebatur na-
tus, ibi paulo post uadola incurritus, & secunda fluen-
tibus aura, turbo aduersus eruptit. Etiam ubi non erat, in
stat turbatio. Causa non eminet, & ita suminet. Irratior
homo ire quæ irrationabiliter patitur, & cuius detestatur
mortuus, necesse exortum. Spiritus hinc durus ubi uult spissat,
& nefcis unde ueniat, & forte quo uadat. An magis quo
euadat? Nā sepe ad malum talis affectio uadit, sed frequē-
ter euadit ad bonum. Non pertingit que pergit, sed facit
deus etiam de tentatione prouenit. Quodam uult ipse indu-
cit aquilonem, quando uult dicit, aquilo surge. Et si inter im-
dius molesta queritur, scito te talis magisterio & com-
memorari, & cōmemorari. Cōmemoratis, ut aquilonis uici,
sed atēdas, cōmemoratis, ut rigore ei⁹ effugias. Non sub-
est ibi dum in lateribus aquilonis situs es eius uinciam
fugere, sed tamē uolentia cuadere potes. Dum hinc sumus,
semper uincimus, non est semper uolentus. sed postquam
gratias per aquilonem, sepe refectum per meridiem,
Etiam cum impulsu non sentis, habe suscepit uinciam eius.
F Quid tamē ei⁹ turbines cuadet, nisi lens austri uo-
catus adueniat, & sic expandas ad austrum alas tuas, ut in
celesti plumeas uolatis, si tñ se intermixere nititur aqui-
lo, & nascentes in nouitate penas, gelido restinguere spi-
ritu. Penas à uolatis, & aromatico restinguere a fluxu. Stri-
giit inquit, non tollit. Uenientia enim tedium & amaritu-
do cordis, uirtutes ipsas exercet, non exerit. Hic turbo p
postu sancti impulsi quidem, non tollit. Stringit letitiam,
non tollit constitutam. Tedium affectus animus, sed non cō-
citat, Tristatur, sed obliuatur tristitia sua. Non est mis-
tus fortis si affecta uitris, sed minus felix, qui illi conui-
tio cum quo ritatur bellum indicat. Quasi sum non est fa-
stidium, cum quo feedis non cōtrahit. Molestem patitur,
non propiciatur illi. Denique non ipse animus hoc opera-
tur, sed magis aquilo, in cuius lateribus habitat. Ideo dete-
statur illud, eo quod aquilus uitru eius molimina sen-
tit. Qui sentit, ipse sentit quanto cum tedium illud bona cō-
uerteris tacitum tolerat, quomodo fastidat fastidium illud,
in quo aquilonis uice alternant, immo aquilonis uice austri, & illuc aquilo. Aliquoties autem
& simul flant, sed alter foris, & alter intus. Foris aquilo,
& intus austri, illae foris & illae foines. Frenat aquilo & tu
multuer foris, tantummodo orto intus non perficit, in-
tiro non penetrat, intima que est in Christo non costringit
cordis letitiam. Quando domine ex integræ gelidus
ille spiritus quiescat, quando erit iam non timet a fa-
cie frigoris eius. Fundata est ciuitas tua, ortus plantatus
in lateribus aquilonis. Hic uentus in scripturis dexter no-
catur. Ideo Job tam super eo depositit querelam. Ad de-
xtra (inquit) orientis calamitates meæ illuc surrexerit.
Iure uentum illum dextrum uocavit, qui nihil ei quisit
sinistrum inferre, qui etiam corona glorie uiro iusto co-
portauit augmentum, quando uitris probata eniuit, &
quando prouocata exireuit. De uincio in ortum tuum im-
pingit, situs est enim in lateribus aquilonis. Effice illum no-
bis dñe dextrum, tempora illum flatibus austri. Coopera-
tur enim nobis etiæ aquilo in bonu tuis dilectionis, etiam
austo afflante. Sicut fuisse, sicut permisus fuere aquilo
tribulationis, nonne terreat. Modicū enim & cōsolatio-
nis austri succederet, & si non interim intercidat. Vbi enim
abundabit austri, abundabit & gratia. E Sed quid
nobis fratres de exteriori dispuo tribulatione? Alius so-
let nos aquilo perurere. Ab hoc uobis deus aquilis pat-
cit, alios interponens, qui secularis tumultus & tribulatio-
nis impulsus freqüentes excipiunt. Exterior uos cura gra-
uis fibi uincit, quia de ure nulla contingit, nec tam
immunes uos sunt. Quos exterior cura non ualeat, interior
afficit tristis. Bene cum illis agitur in hac parte, q; exteriori
ribus non patent, sed nichil minus aquiloni non effugunt,
dum fibi in interioribus non placent. Fessina prius gaudia
ueruntur in fastidio, & hilarè mentis faciem tristitia com-
mutat. Felix cui non est hæc commutatio. Sed quis tamen
est? quis enim est quem non aliquoties & tedium confi-
ciat, & exultet trifilius? Denique ubi pipero cerebatur na-
tus, ibi paulo post uadola incurritus, & secunda fluen-
tibus aura, turbo aduersus eruptit. Et si inter im-
dius molesta queritur, scito te talis magisterio & com-
memorari, & cōmemorari. Cōmemoratis, ut aquilonis uici,
sed atēdas, cōmemoratis, ut rigore ei⁹ effugias. Non sub-
est ibi dum in lateribus aquilonis situs es eius uinciam
fugere, sed tamē uolentia cuadere potes. Dum hinc sumus,
semper uincimus, non est semper uolentus. sed postquam
gratias per aquilonem, sepe refectum per meridiem,
Etiam cum impulsu non sentis, habe suscepit uinciam eius.
F Quid tamē ei⁹ turbines cuadet, nisi lens austri uo-
catus adueniat, & sic expandas ad austrum alas tuas, ut in
celesti plumeas uolatis, si tñ se intermixere nititur aqui-
lo, & nascentes in nouitate penas, gelido restinguere spi-
ritu. Penas à uolatis, & aromatico restinguere a fluxu. Stri-
giit inquit, non tollit. Uenientia enim tedium & amaritu-
do cordis, uirtutes ipsas exercet, non exerit. Hic turbo p
postu sancti impulsi quidem, non tollit. Stringit letitiam,
non tollit constitutam. Tedium affectus animus, sed non cō-
citat, Tristatur, sed obliuatur tristitia sua. Non est mis-
tus fortis si affecta uitris, sed minus felix, qui illi conui-
tio cum quo ritatur bellum indicat. Quasi sum non est fa-
stidium, cum quo feedis non cōtrahit. Molestem patitur,
non propiciatur illi. Denique non ipse animus hoc opera-
tur, sed magis aquilo, in cuius lateribus habitat. Ideo dete-
statur illud, eo quod aquilus uitru eius molimina sen-
tit. Qui sentit, ipse sentit quanto cum tedium illud bona cō-
uerteris tacitum tolerat, quomodo fastidat fastidium illud,
in quo aquilonis uice alternant, immo aquilonis uice austri, & illuc aquilo. Aliquoties autem
& simul flant, sed alter foris, & alter intus. Foris aquilo,
& intus austri, illae foris & illae foines. Frenat aquilo & tu
multuer foris, tantummodo orto intus non perficit, in-
tiro non penetrat, intima que est in Christo non costringit
cordis letitiam. Quando domine ex integræ gelidus
ille spiritus quiescat, quando erit iam non timet a fa-
cie frigoris eius. Fundata est ciuitas tua, ortus plantatus
in lateribus aquilonis. Hic uentus in scripturis dexter no-

Ioh. 3.

Ecc 9

sam non est proprius fructus, fructus integratatis, fructus uirginatus. Tales consecrati sunt, sed iam ablati sunt. Non bene conueniunt consecratio & corruptio. *Læla uirginis*
Psa. 86. tas condonari solet, sed redonati non ualeat. Gloriofa dicta sunt de te cūtis dei, sed ignominiosa facta sunt in te. Cū cōfusione duplīcē & rubore decerter in planū agnosc partem tuā. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, & plorabo laplam non uilem de p̄le, sed quasi p̄man in uirginali grege? Quis (inquit) dabit mihi fontem lacrymarum? Nam ipāa quae lapla est la chrymis tota perfruit, per ora frigida lacrymarum riu defluat. Alta suspiria & anxiū gemitus produnt quod cō tigia tempe culpa confusio sup̄ficit. Vidi miserandū in misera facie, defectū uultu, fractas genas, fūgūlū fer mones intercedebat, a lapla continebat uolunt, a lacrymis continere non ualeat. Age quod agis, fructus dignos p̄fici tenti. Innouet te dolor, merore cōsumere, cum prophe tacit: Nolite incubere ut cōfolemī me, amare flebo. Flebo & ego tecum. Forte dilectus tuus, & ipse collachry mabut tibi, qui Lazarus fleuit. Forte plus ille fit. Plus dolet, qui plus diliget. Miserationes eius multas sunt, idēo (inquit propheta) non sumus consumpti. Denique tu consumeris, que consularis est tibi & consolator, cōuer tens animam tuam. Quoniodū (ut dicam quod inrelligūt uix potest) non permouebit (impassibiliter tamē) cōfusio nūctū, luctus tuu miserabilis facies, dum ipse qui retroact mororis tuu seriem, dolore cordis tangor intrinsecus. Dī Sacerdos dignos p̄fici fructus, reuertetur iterum dilectus tuus in ortū suum. Nam p̄cidentia poma liben ter comedit. Beatus tamē, si prime puritas fructū in tacto quis feruēt. Bonum est in maturitate p̄uenire, & perseverare in ea. Idēo sp̄ōa p̄uenit in maturitate, & dī cit. Veniat dilectus meus in ortū suum, ut comedat fructū pomorum suorum. Venit in ortū meum soror mea sponsa. Vehemens anitor est dominus Iesu, ad unam in uitationem uocem, adiutor libens in ortū sp̄ōe. Qua si p̄ueniat & p̄uenit in maturitate, Veni, inquit, accipiat hoc uerbū imperauī sensus, & apte cohærebit qđ dīcit, ueni. Non est p̄gen, non parcus retributor, sed inōf tinentis sponsan reuertitur. Veni in ortū meū soror mea sponsa. Messiū myrrā meā cum aromatisbus meis. Durus est aff. istis qui non permouetur per inuitationes & remuneratōes istas tā dulces. Quid haicūsūstis gratias, quid mirabilis est hoc commercio? O admirabile cōmer cium. Dilectus dei patris, gloria celi, angelorum delicta, ad ortulos nostros inuitari se permitit, & ad suos reuertare non p̄remitit. Et qui noſter est ortus, nerius dicitur ipsius. Nō enim ait ueniat dilectus meus in ortū meū, sed in ortū suum, Iure quidem in suum, quoniam ab ipso datum, & ipse debuit, & certe deditum. Veniat dilectus. nere & iuitati ipsi est, idēo cū in obis myrrā metit, utinā ipse multā myrrā ueniat quā metat. Myrrā cū aromatisbus, id est abstinentia malū cū affectib⁹ boni, diffractionis carnis, & denotionem cordis, sine temperantia à licitū, ac tolerantia in iniuriis accipiant. In myrra bene utriusq; uirtutū aromata focialit. Hęc est enim gratia si be nefaciens flagellans, si ipsi noscītis foris affligētes, eo sp̄ōitu suanter intus afficiunt. G Multam demar tyris Laurentii (cuius feta nunc cagimus) agro myrram demessuit, aroma multa, confectionis myrrā, confectionis nra aroma. Ad ignē enim applicatus Christum cōfessus est, corpus suu tradidit ita ut ardenter, facultates diffiperit pauperibus, caro eius cremata est propter Christum, sed cor magis Christi zidē de cratificia vocatur ad ortum. Et dum in cratifica erat, ab orto non aberat. Nū tamē in orto, nō tamen totus in eo. Caro eius adhuc in corruptio ne tenet, nondū reforuū. Reforebit autē cū fuerit cor pus humilitatis nostrae conforme corpori claritatis Iesu. Tunc metet immortalitas myrrā, quā ipse p̄messuit, & aroma multimode glorie. Tis uerē inuitabit, & dicit, Veni in ortū meū soror mea sponsa. Tunc glorias p̄fici statu anima uel ecclesiis interpretare, & uirtutū affectiō dotes quibus dotat à sponsa. In isto cōsiderant bona corporis, in illo capitū. Pulchra utrobiquē cōfessionis cibatio. Sed quid illa ad istā? Quādō gloria Xpi, uel aīa uel ecclie p̄ficitib⁹ sibi causa salutis eternae. Volo (inquit) ut *Ioan. 12.* ubi ego

ubi ego sum, sicut sit & minister meus. Vbi nisi in orto Erit hoc in generalis resurrectionis cōpletionem hilominius tñ & modō fit per cōfessionē. Quia enim in ortum eius ingredimur, cū affectuose, cōsignē, & desiderante speculanūr, quales futuri sumus per ipsum, & qualis iam resurgēs factus est ipse pro nobis, & in exēpli nobis. Quid dico resurgēs & ante resurrectionem ois cōueratio eius orti pulcherrimā gratia presert: sed quod antē plantauit, poeta mesluit, in resurrectione maturitatē, & meslitionis est tēpus, quā uniusquisq; laborū suorū fructus p̄cipit. Ergo nos in ortum suu uocat, q̄ myrrā & aromata sua se meslitione submetit, ad cōtemplandā resurrectionis gloriam horat, quae futura est per ipsum in nobis, uel que in ipso p̄cessit pro nobis. Nōmē fūctus & uerē delectabilis p̄gressus istro in ortū Christi, introit in plātatiōes dñi quodam p̄spectu de uitru in uitru eis. Prospectū inquit, non audeo prouectū dicere. Nam ad uitru ipsius ueritatis & plenitudinē quis sibi prouectū possit? Iu cundus dīgresitus plane, & cōmodus quidē. Nūquā magis humana mentis fastus reprimitur humiliatio, nec famēs cōfessionis satia, nec fastidium excitatur exemplatione. Cōparatio humiliat, imitatio exercet, consideratio delectat. Prīma premitt: Secunda prouocat: Tertia pascit. Premitt invenit, prouocat honestas, pascit ueritas. H Denique paulo p̄dō ipse dilectus, ipse sponsus amicos & charissimos sibi inuitat ut comedat, & bibant & inebri entur, quo qua maior illi inuicaf auditas, & bibant & inebri entur, & proponit conuolutio. Comedit faū cum melle meo. Tuū Iesu bone utriusq; est, & illud mel quod das, & illud quod es. Se hōc in loco mel illud qđ es ipse, nōc intelligentia se promptius offert. Cur non dīcis faū tuū, sicut & mel tuū? Cur haec distinctione nūc ueritas? Et faū tuū est sicut & mel tuū, quāuis manifeste illud exprimas, cūm istud sitas. Tuā est utraq; natura, sed diuina tua, & quasi naturaliter tua humana non est quasi naturaliter tua, sed magis assumpta, & dignatione tibi effecta est naturalis. Comedifauū cū melle meo. Ante sacre conceptum uirginis quasi mel solū erat, & sine faū nondum īcarnata diuinata. Postea mel in faū, uel de hoīc, nūc autē faū uel melle, homo deitare uictus. Et si cognovis? Xpm̄ fin carnem, sed tan non cognovis, ait Apls. Sicut erat deus reconditus in carne, sic nūc uite uerē ipla caro effoculata in deo. Et si gloriosata est caro illa, ut iam p̄fici uitalis fit, & infirmatis nil habens, tñ est occulta, quodā modo, dum magis cum in eo qđ ipse est deus, attēdūmus & adoramus. Quodammodo carnis faū deitatis in melle reconditur, dum admiratione nostrā, & fidē ad se traxit: & integrō manefestat reuerēta maiestatis. Iam ergo post resurrectionis gloriam Xps comedit faū cum melle suo, & sine carnali infirmatis intuīta ī aliumptū carnis substatia, delectatioē diuina & sibi soli nativa perfruit. Comedi faū cum melle meo. Bibi uinum meum cum laete meo. Iā dīcis tuū esse utriusq; tam lac quam uinum. Tuā sunt enim utriusq; uita nature, utriusq; propria nō alterū uita. Et si uerē uinum nouum, ita & lac nouū. Cum lac (inquit) meo, id est cū lacē nouitatis tue, nō infirmatis nostre. I Curre sponsa, p̄p̄era ad tam dulce conuolutū, ubi uinum est sponsi, ubi lac, ubi faū non manis, non uacuus, sed melle plenus. Mel inuenit, comedē qđ sufficit. Nam tu ad totū non suffici. Ipse ait Iesu non comedit ad menūrā, sed totū comedit, qui sufficit ad totū. Tibi dīcit: Ne sis scrutator maiestatis, ut nō opprimiris à gloria. Ipse iuratur oīa: etiam profunda deī. Nemo nouit patē nīsi filius, & cui uoluerit fili⁹ reuelare. Ipse totū comedit, ipse cui uult & quantum uult, impertiā, quasi participium tib⁹ pollicetur hūsus cib⁹ se refectum gloriādo. Si datū fuerit in escam tuam fel, & aceto in siti fuerit potatus, memento qđ talia paſſus est Iesu. Gustauit illa in cruce, non bibit: uelocē amaritudostrans̄tū signans. B Cūm fuerit expresa hęc omnia, cūm perfraterit tēpō, rā martyrum, cū doctores quasi quidā faū sapientia cōtinentes in mysterio absconditani ministeriū cōplicuerint

folle potatur. Vt cetera trāsterrunt, noua succēserūt. Turba tio illa, tristitia, tēcīdū, dispensatoriū ad horā suscepit de hoīe ueteri, in lacē dulcedē nouā demigratūt. Bonum uinum quo hautō oblitioſū tradūtur priors angustiæ, & non aīcē dūt super cor, sed nouis, & puris, & lacē in carne iam relūscit, potatur affectibus, qđ nulla fam de reliquo inūtria, molesta nulla, aut iānīa, aut in carne si cū prius, uel assūmitur uel suffit, uel clacerū cum sole mis̄tū quod degustauit, p̄cibens non bibens, in uīnū & lacē transiſtūt aporem. Hanc & tu fidelis aīa que spō ſe dignitate perfugis, hāc inquit, & tu tibi cōmūtatu, nem fūtarā confide. Ideo hāc tu se futura predictat, ut tibi simila dīcas sperare, et cū enim cōuīari uult, recum bibere. Nō bibam (inquit) de hoc genīmē uītis, donec Mat. 26. bibam illud nouū i regno meo. Hoc tibi regnū signifi cat, cūm ad ortū te uocat, ad ortum deliciarū, ad paradi sun uoluptatis, ad fructus maturos, ad fructus iam percep tos aīe, & te p̄cipīdos. Tūc bībēs uīnum cum laete, ut oblitioſū caris prioris angustiæ, & noue resurrectionis de gūtis dulcedēnū. Prefante domino nostro, qui uiuit & regnat in fūcula fūculorū, Amen.

M Eſſui myrrā meā cum aromatisbus meis, come Gala. 5. di faūcum melle meo, bibi uīnum meū cū la te meo. Veni in ortū meū soror mea sp̄ōa. Ibidem. Putare fratres nōocationem hāc ad seculū finē referi, qđ cōpletis oīb⁹ sacramētis ecclesie, ipā iuitatur ad regnum, qđ mittet dīs mōſores angelos, cō qđ regiōes albx tūc erūt ad mēſſen. O felicitā tēpora primitivā ecclie, quām ubē tūc erat ager illū, quām copiosos p̄ducebat fructus, quāta uītū martyribus erat fecūdūtis myrrā, quōt apēs perfectionis & mystice doctrīne faūs operantes. Putares inter ipā initia fidē, cūm uerbū feminā mitte rent, meslitionis fanēcē tēpus, & quasi maturas ad falē regiōes alberē. Quid morātis Iesu bone, cūm sponsam nō in uitru iortū? Nōmē iam dicere potes: quātū meslui myrrā, meā cum aromatisbus meis. Comedifauū cū melle meo. Bibi uīnum meū cum laete meo. Martyrs in myrrā, ubi doctores in faū, ubi fūrentes in sp̄ōitu, qui signantur i uno, & simplices in malo, quātū lacē dulcedē. 2. Co. 5. cedo figurat: An nō ager ecclie tua iam tātā gloria nū datū uides? Multiplicasti gentē, sed non magnificasti le titiā. Multi credentib⁹ fructus, sed aroma paucā. Preceſt ist autē ueritas primis illis nascētis ecclēsī diebus, nūc hyemalēs horror perungit. Precesserūt ueritatis an ni, nūc sterilitatis incumbunt. Post spicas florentes & le tas, steriles & uerēdē confecte exurgunt. Cur non dīcis famē bone Iesu? Veni in ortū meū soror mea sponsa? Quid expectas? cur mortas necis? An ut post hanc hyemē autē nō redeat? Letabut adhuc coram te, sicut letātū in mesi. Tunc benedices corona amī benignitatis tue, & cāpī tūc uerētate rebūlēt. Pingueſent ſpeciālē ūerū. Pſa. 64. 2. Co. 5. Pro. 25. Cant. 2. Edi faūcum melle meo. Bibi uīnum meū cum laete meo. Iā dīcis tuū esse utriusq; tam lac quam uinum. Tuā sunt enim utriusq; uita nature, utriusq; propria nō alterū uita. Et si uerē uinum nouum, ita & lac nouū. Cum lac (inquit) meo, id est cū lacē nouitatis tue, nō infirmatis nostre. I Curre sponsa, p̄p̄era ad tam dulce conuolutū, ubi uinum est sponsi, ubi lac, ubi faū non manis, non uacuus, sed melle plenus. Mel inuenit, comedē qđ sufficit. Nam tu ad totū non suffici. Ipse ait Iesu non comedit ad menūrā, sed totū comedit, qui sufficit ad totū. Tibi dīcit: Ne sis scrutator maiestatis, ut nō opprimiris à gloria. Ipse iuratur oīa: etiam profunda deī. Nemo nouit patē nīsi filius, & cui uoluerit fili⁹ reuelare. Ipse totū comedit, ipse cui uult & quantum uult, impertiā, quasi participium tib⁹ pollicetur hūsus cib⁹ se refectum gloriādo. Si datū fuerit in escam tuam fel, & aceto in siti fuerit potatus, memento qđ talia paſſus est Iesu. Gustauit illa in cruce, non bibit: uelocē amaritudostrans̄tū signans. B Cūm fuerit expresa hęc omnia, cūm perfraterit tēpō, rā martyrum, cū doctores quasi quidā faū sapientia cōtinentes in mysterio absconditani ministeriū cōplicuerint

Cant. 5. Marc. 11. Pro. 25. Cant. 2. Edi faūcum melle meo. Bibi uīnum meū cum laete meo. Iā dīcis tuū esse utriusq; tam lac quam uinum. Tuā sunt enim utriusq; uita nature, utriusq; propria nō alterū uita. Et si uerē uinum nouum, ita & lac nouū. Cum lac (inquit) meo, id est cū lacē nouitatis tue, nō infirmatis nostre. I Curre sponsa, p̄p̄era ad tam dulce conuolutū, ubi uinum est sponsi, ubi lac, ubi faū non manis, non uacuus, sed melle plenus. Mel inuenit, comedē qđ sufficit. Nam tu ad totū non suffici. Ipse ait Iesu non comedit ad menūrā, sed totū comedit, qui sufficit ad totū. Tibi dīcit: Ne sis scrutator maiestatis, ut nō opprimiris à gloria. Ipse iuratur oīa: etiam profunda deī. Nemo nouit patē nīsi filius, & cui uoluerit fili⁹ reuelare. Ipse totū comedit, ipse cui uult & quantum uult, impertiā, quasi participium tib⁹ pollicetur hūsus cib⁹ se refectum gloriādo. Si datū fuerit in escam tuam fel, & aceto in siti fuerit potatus, memento qđ talia paſſus est Iesu. Gustauit illa in cruce, non bibit: uelocē amaritudostrans̄tū signans. B Cūm fuerit expresa hęc omnia, cūm perfraterit tēpō, rā martyrum, cū doctores quasi quidā faū sapientia cōtinentes in mysterio absconditani ministeriū cōplicuerint